

UZASADNIENIE

Ministerstwo (...) domagało się w niniejszej sprawie, działając na podstawie art. 403 § 2, 407 § 1, 414 k.p.c., wznowienia postępowania zakończony prawomocnym wyrokiem w sprawie o sygnaturze akt VIII P 666/13, z uwagi na wykrycie takich okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które miały wpływ na wynik sprawy, a z których strona pozwania nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. W konsekwencji uwzględnienia skargi o wznowienie postępowania skarżący wniósł o zmianę ww. wyroku w zakresie pkt II, poprzez oddalenie powództwa w zakresie opisanym w tymże punkcie (oddalenie powództwa w zakresie dodatku służby cywilnej wraz z odsetkami), wstrzymania wykonania zaskarżonego wyroku w pkt II i orzeczenia o zwrocie spełnionego przez pozwanego świadczenia opisanego w pkt wyroku. Ministerstwo (...) wniosło ponadto o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana wskazała, że ziściły się łącznie wszystkie przesłanki z art. 403 § 2 k.p.c., uprawniające i zobowiązujące do wznowienia postępowania. Ministerstwo (...) podało, że wykryło zarówno nowe dowody jak i nowe okoliczności faktyczne. Pozwany pracodawca podniósł, iż wykryte dowody i okoliczności faktyczne nie tylko mogły, ale miały wpływ na wynik sprawy (w tym stanie faktycznym i prawnym wyrok w pkt II jest niezgodny z prawem). Pozwany wskazał ponadto, że nie może budzić wątpliwości, iż pozwany nie mógł obiektywnie skorzystać z nowych dowodów i ustalonych faktów w postępowaniu, w którym zapadł wyrok. Pozwany nie posiadał bowiem akt osobowych powoda z (...), a pismo informujące o zatrudnieniu powoda w pełnym wymiarze czasu pracy w tym Urzędzie wpłynęło do pozwanego w dniu 10 kwietnia 2014 r., a więc po uprawomocnieniu się wyroku.

W odpowiedzi na skargę o wznowienie postępowania powód P. W. wniósł o jej oddalenie, a także o zasądzenie kosztów procesu wedle norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska powód argumentował, że informacja o wymiarze etatu u innego pracodawcy nie mogła wpłynąć na orzeczenie wydane w sprawie o sygnaturze akt VIII P 666/13. Powód wskazał, że okoliczność ta, jako niemająca wpływu na wynik sprawy, nie mogła stanowić podstawy wznowieniowej określonej w art. 403 § 2 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 15 października 2014 r. tutejszy Sąd oddalił skargę o wznowienie postępowania.

Na skutek apelacji złożonej przez stronę pozwaną, Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy, wyrokiem z dnia 14 maja 2015 r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia VIII Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu w instancji odwoławczej. Zdaniem Sądu Okręgowego stanowisko zajęte przez Sąd Rejonowy okazało się niezasadne, ponieważ stan faktyczny ustalony w sprawie o sygn. akt VIII P 666/13 nie budził wątpliwości zarówno pozwanego jak i Sądu. Pozwany miał bowiem świadomość, że powód jest zatrudniony równolegle w Urzędzie (...). Powód podając swój wymiar pracy w obu urzędach pominął jednak fakt, że w Urzędzie (...) był zatrudniony od dnia 17 czerwca 2006 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie w krótkim okresie, tj. od dnia 05 grudnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. był zatrudniony na 0,5 etatu. Tym samym, powód zataił zarówno przed pozwanym pracodawcą jak i przed Sądem Rejonowym informację, że jego zatrudnienie na 0,5 etatu w Urzędzie (...) miało jedynie charakter epizodyczny. Sąd Okręgowy wskazał, że pozwany pracodawca, uzyskawszy taką informację w czasie kiedy powód rzeczywiście był zatrudniony w drugim miejscu pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy, przyjął, że zatrudnienie powoda w dalszym ciągu obejmuje wymiar 0,5 etatu. Sąd Okręgowy stwierdził, iż wobec uznania przez Sąd Rejonowy w wyroku z dnia 21 stycznia 2014 r., że stan faktyczny w tym zakresie był bezsporny, pozwany pracodawca nie miał obowiązku wnioskowania o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu na okoliczność wymiaru czasu pracy powoda w Urzędzie (...) skoro okoliczności te nie budziły wątpliwości. W konkluzji Sąd Okręgowy wskazał, iż Sąd I instancji powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające co do istoty sprawy, a w szczególności ustalić czy okoliczność faktyczna w postaci zatrudnienia powoda w Urzędzie (...) w wymiarze pełnego etatu jako przesłanka wznowienia postępowania spełnia wymagania zawarte w art. 403 § 2 k.p.c., tj. czy mogła i powinna być znana pozwanemu w trakcie trwania postępowania toczącego się pod sygn. akt VIII P 666/13, a co za tym idzie czy jest to okoliczność, z której strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu oraz czy może ona mieć

wpływ na treść rozstrzygnięcia w pkt II wydanego w tej sprawie wyroku. Sąd Okręgowy wskazał, że w przypadku uznania zasadności skargi, skutkującej wznowieniem poprzedniego postępowania, Sąd I instancji powinien odnieść okoliczności ujawnione w toku postępowania skargowego do zasadności zasądzenia od pozwanego pracodawcy na rzecz powoda dodatku do służby cywilnej w kwocie 2.642,11 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód P. W. był zatrudniony w Ministerstwie (...) w wymiarze 0,5 etatu na stanowisku radcy prawnego początkowo na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 16 stycznia 2012 r. do dnia 15 stycznia 2013 r. a od dnia 16 stycznia 2013 r. na podstawie umowy na czas nieokreślony (umowy o pracę – k. 7, 22 akta osobowe część B).

Powód był zatrudniony w Urzędzie (...) od dnia 17 czerwca 2006 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Jedynie w okresie od dnia 05 grudnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. wymiarze 0,5 etatu (pismo z dnia 08 kwietnia 2014 r. – k. 8).

W trakcie rozmowy przeprowadzonej podczas naboru na stanowisko radcy prawnego w pozwanym Ministerstwie (...), powód przekazał, że jest zatrudniony w Urzędzie (...) w wymiarze 0,5 etatu. Dyrektor Departamentu Prawnego Ministerstwa (...) nie miała żadnej informacji o tym, aby wymiar zatrudnienia powoda w ww. urzędzie uległ zmianie (zeznania świadka I. M. – k. 110v-111).

U pozwanego pracodawcy obowiązywała zasada, że w przypadku zamiaru podjęcia pracy u innego pracodawcy, pracownik wypełniał formularz w tej sprawie. We wniosku z dnia 21 grudnia 2011 r. o wyrażenie zgody na podjęcie dodatkowych zajęć zarobkowych powód wskazał, iż jest zatrudniony w Urzędzie (...) w ramach stosunku pracy w wymiarze 0,5 etatu (wniosek – k. 16 akta osobowe część B, zeznania świadka I. M. – k. 110v).

Powód nie poinformował pozwanego pracodawcy o zmianie wymiaru czasu pracy w urzędzie. Dyspozycyjność powoda nie uległa zmianie (zeznania powoda – k. 111).

Powód wykonywał w Ministerstwie (...) pracę w wymiarze 20 godzin tygodniowo (zeznania świadka I. M. – k. 110v-111).

W dniu 14 czerwca 2013 r. (data prezentaty) P. W. złożył do tutejszego Sądu pozew skierowany przeciwko Ministerstwu (...), wnosząc o ustalenie, iż od dnia 01 grudnia 2012 r. posiada najniższy stopień służbowy zgodnie z art. 51 w zw. z art. 48 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. nr 277, poz. 1505, z późn. zm) w ramach stosunku pracy łączącego go z pozwanym oraz o zasądzenie kwoty 2.642,11 zł tytułem należnego dodatku służby cywilnej za okres od grudnia 2012 r. do maja 2013 r. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (pозew – k. 2-3v akta sprawy o sygn. akt VIII P 666/13).

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że powód P. W. posiada od dnia 01 grudnia 2012 r. najniższy stopień służbowy w służbie cywilnej w ramach stosunku pracy łączącego strony, a także zasądził od pozwanego Ministerstwa (...) w W. na rzecz powoda P. W. kwotę 2.642,11 zł z tytułu dodatku służby cywilnej z odsetkami w wysokości ustawowej liczonymi począwszy od dnia 14 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty (wyrok – k. 52 akta sprawy o sygn. akt VIII P 666/13, uzasadnienie wyroku – k. 57-66 akta sprawy o sygn. akt VIII P 666/13).

Pismem z dnia 08 kwietnia 2014 r., doręczonym stronie pozwanej w dniu 10 kwietnia 2014 r., Urząd (...) poinformował pozwanego pracodawcę, że powód jest zatrudniony w niniejszym urzędzie w pełnym wymiarze czasu pracy od dnia 17 czerwca 2006 r., natomiast jedynie w okresie od dnia 05 grudnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. powód był zatrudniony w wymiarze 0,5 etatu (pismo z dnia 8 kwietnia 2014 r. – k. 8).

Ministerstwo (...) nie miało wiedzy o zatrudnieniu powoda w pełnym wymiarze czasu pracy w Urzędzie (...) ani w momencie otrzymania wyroku ani w momencie otrzymania uzasadnienia wyroku (zeznania świadka I. M. – k. 110v).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy w postaci dokumentów, których wiarygodność nie budziła wątpliwości i nie była przez strony kwestionowana oraz zeznań świadka I. M. (k. 110-111v), a także w oparciu o zeznania powoda (k. 111).

Sąd przyznał walor wiarygodności zeznaniom świadka I. M., albowiem były one rzeczowe, spójne i logiczne. Świadek, jako dyrektor Departamentu Prawnego, posiadała precyzyjne wiadomości m. in. odnośnie do informacji przekazanej pozwanemu przez powoda o wymiarze zatrudnienia w Urzędzie (...) oraz momentu, w którym pracodawca dowiedział się o zatrudnieniu powoda w tym Urzędzie w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd biorąc pod uwagę jasność i spójność oraz sam sposób składania zeznań przez powoda (spontaniczny i rzeczowy), uznał te zeznania, w oparciu o zasady logicznego rozumowania i zasady doświadczenia życiowego, za wiarygodne. Podkreślenia wymaga fakt, iż powód przyznał okoliczność dotyczącą braku poinformowania pracodawcy o zmianie wymiaru etatu.

Sąd zważył co następuje:

Skarga o wznowienie postępowania okazała się zasadna.

Zgodnie z treścią art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

W myśl brzmienia art. 404 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

Stosownie do treści art. 412 § 1-2 k.p.c. sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach, jakie zakreśla podstawa wznowienia. Po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stosownie do okoliczności bądź oddala skargę o wznowienie, bądź uwzględniając ją zmienia zaskarżone orzeczenie albo je uchyla i w razie potrzeby pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazuje, że pozwany pracodawca nie dysponował informacją o zatrudnieniu powoda w Urzędzie (...) w pełnym wymiarze czasu pracy począwszy od 1 stycznia 2012 r. Z zeznań świadka I. M. wynika, że okoliczność dotycząca dyspozycyjności powoda, związana ściśle z zatrudnieniem w innym urzędzie, miała istotne znaczenie w procesie rekrutacji powoda do pozwanego Ministerstwa. Powód w swoich zeznaniach przyznał, że w tej kwestii padały pytania w trakcie naboru. Świadek I. M. wyjaśniła, że zainteresowanie wymiarem zatrudnienia w innym urzędzie było podyktowane zamiarem zmiany istniejącej praktyki związanej z zatrudnieniem radców prawnych w kilku urzędach w wymiarze przekraczającym pełen etat.

W momencie podjęcia zatrudnienia powód wypełnił wniosek o wyrażenie zgody na podjęcie dodatkowego zatrudnienia lub dodatkowych zajęć zarobkowych (k. 16 akt osobowych część B), w którym wskazał, że jest zatrudniony w ramach stosunku pracy w wymiarze 0,5 etatu w Urzędzie (...). Już w chwili wypełnienia tego formularza (17 stycznia 2012 r.) był on niezgodny z rzeczywistością, skoro z pisma z dnia 8 kwietnia 2014 r. (k. 8) wynika, że zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy miało miejsce do dnia 31 grudnia 2011 r. Na podstawie powyższych okoliczności należy wysnuć wniosek, że powód wprowadził w błąd pozwanego pracodawcę. W każdym razie powód przyznał, że nie poinformował pracodawcy o zmianie wymiaru zatrudnienia. Zatem, przekonanie pracodawcy o zatrudnieniu powoda w niepełnym wymiarze czasu pracy w Urzędzie (...) w okresie zatrudnienia w pozwanym Ministerstwie było usprawiedliwione okolicznościami sprawy. Niezrozumiałe są dla Sądu argumenty powoda dotyczące przyczyn ponownego podwyższenia wymiaru etatu w Urzędzie (...). Powód twierdził, że nastąpiło to bez zmiany warunków pracy i wynagrodzenia, co oznaczałoby, że wymiar etatu powoda był fikcyjny. Z zeznań świadka I. M. wynika, że w

momencie, gdy powód uzyskał mianowanie na urzędnika służby cywilnej rozmawiała z powodem, że nie można być urzędnikiem na pół etatu w jednym ministerstwie i jednocześnie nie posiadać takiego statusu w innym. Również w tych okolicznościach powód nie poinformował pracodawcy o rzeczywistym wymiarze czasu pracy w Urzędzie (...).

W uzasadnieniu do wyroku z dnia 21 stycznia 2014 r. w sprawie o sygnaturze akt VIII P 666/13 Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia powoływał się na stanowisko doktryny i orzecznictwa, z którego wynikała możliwość pobierania dodatku służby cywilnej w dwóch urzędach, gdy urzędnik jest zatrudniony w niepełnym wymiarze etatu w każdym z nich. Z treści uzasadnienia powyższego wyroku wynika, że kwestia wymiaru zatrudnienia powoda u każdego z pracodawców miała charakter bezsporny. Zatem, w toku postępowania w sprawie o sygnaturze VIII 666/13 nie zaistniała potrzeba zwrócenia się o akta osobowe powoda z Urzędu (...). Taki pogląd wyraził zresztą Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy uchylając wyrok tutejszego Sądu z dnia 15 października 2014 r. i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania. Z uzasadnienia do wyroku Sądu Okręgowego wynika, że pozwany nie miał obowiązku dowodzić okoliczności, która była zgodna z informacjami zawartymi w aktach osobowych powoda oraz zaświadczeniem wystawionym przez drugiego pracodawcę, co więcej była bezsporna.

Wobec powyższego, w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie należało stwierdzić, że w toku postępowania w sprawie VIII P 666/13 pozwany nie dysponował informacjami na temat zatrudnienia powoda w Urzędzie (...) w pełnym wymiarze czasu pracy. W okolicznościach niniejszej sprawy przekonanie pracodawcy o zatrudnieniu powoda w wymiarze 0,5 etatu w innym urzędzie było usprawiedliwione. Dopiero z pisma z dnia 8 kwietnia 2014 r. pozwany pracodawca dowiedział się o zatrudnieniu powoda w pełnym wymiarze czasu pracy, czyli już po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie VIII 666/13. Zatem, pozwany nie mógł z tej okoliczności skorzystać w poprzednim postępowaniu.

W tej sytuacji spełnione zostały przesłanki do wznowienia postępowania, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c.

Jednocześnie wskazać trzeba, że kwestia zatrudnienia powoda w Urzędzie (...) ma znaczenie z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy w zakresie roszczenia dotyczącego dodatku służby cywilnej. Zatem, jest to okoliczność mająca wpływ na wynik sprawy w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c.

Stosownie do art. 85 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej (t.j.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1111) wynagrodzenie pracownika służby cywilnej składa się z wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla zajmowanego stanowiska pracy oraz dodatku za wieloletnią pracę w służbie cywilnej.

W myśl art. 86 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej stopniom służbowym są przyporządkowane stawki dodatku służby cywilnej z tytułu posiadanego stopnia służbowego.

Wobec powyższego, uprawnione jest stwierdzenie, że ustawodawca wiąże dodatek służby cywilnej z posiadanym stopniem służbowym. Jest to składnik wynagrodzenia, który nie wiąże się bezpośrednio z wykonywaniem pracy, ale rekompensuje szczególnie charakter zatrudnienia urzędnika służby cywilnej.

Na urzędników służby cywilnej zostały nałożone dodatkowe obowiązki, zwłaszcza wiążące się ze wzmożoną dyspozycyjnością, w związku z tym dodatek służby cywilnej czy też inne tego typu świadczenia związane są ze szczególnym statusem prawnym urzędnika służby cywilnej (tak Helena Szewczyk w: Stosunki pracy w służbie cywilnej, Oficyna 2010).

Charakter tego świadczenia przemawia za przyjęciem, że nie może ono przekroczyć wartości 1,0, gdyż uciążliwości związane z posiadaniem statusu urzędnika służby cywilnej (stanowiące uzasadnienie dla przyznania tego świadczenia) nie wzrastają w związku z przekroczeniem pełnego wymiaru czasu pracy.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że zatrudnienie urzędnika służby cywilnej nie powinno przekraczać pełnego etatu. W warunkach służby cywilnej trudno uznać za dopuszczalne permanentne naruszanie norm czasu pracy przez urzędników służby cywilnej, a do tego prowadziłoby zatrudnienie w wymiarze przekraczającym pełen etat.

Stosownie do art. 97 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej czas pracy członków korpusu służby cywilnej nie może przekraczać ośmiu godzin na dobę i średnio 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż osiem tygodni.

Ponadto, status urzędnika służby cywilnej ma charakter niepodzielny, bez względu na ilość urzędów, w których urzędnik jest zatrudniony. Zatrudnienie w służbie cywilnej w pewnych aspektach wykazuje szerszy charakter niż tylko stosunek pracy z konkretnym pracodawcą. Świadczy o tym kontynuacja stosunku pracy w sytuacji przeniesienia urzędnika służby cywilnej do innego urzędu (wiążąca się ze zmianą pracodawcy, ale niepowodująca ustania zatrudnienia w służbie cywilnej) na podstawie przepisów rozdziału 5 ustawy o służbie cywilnej.

Powyższe okoliczności prowadzą, zdaniem Sądu, do wniosku, że dodatek służby cywilnej przysługuje urzędnikowi służby cywilnej w maksymalnej wysokości 1,0 wartości tego świadczenia i nie ulega zwiększeniu w związku z przekroczeniem wymiaru zatrudnienia ponad pełen etat.

W tej sytuacji Sąd doszedł do przekonania, że zaskarżony wyrok tutejszego Sądu z dnia 21 stycznia 2014 r. (w sprawie VIII P 666/13) podlegał zmianie w pkt II poprzez oddalenie powództwa w tym zakresie tj. w części dotyczącej dodatku służby cywilnej. Powód tenże dodatek w pełnej wysokości otrzymał w związku z zatrudnieniem w Urzędzie (...)w pełnym wymiarze czasu pracy. Stosownie bowiem do art. 412 § 2 k.p.c. po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd uwzględniając skargę o wznowienie zmienia zaskarżone orzeczenie (ewentualnie podejmuje inne decyzje w razie potrzeby).

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd orzekł jak w wyroku.

Zarządzenie: (...).